

## **SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 862

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

datum: 15 juni 2023

---

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

---

### *Houtkantenplan - Stand van zaken*

In oktober 2022 lanceerde de minister samen met de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) het houtkantenplan. Dat plan is opgebouwd uit drie doelstellingen:

1. bestaande houtkanten beschermen,
2. houtkanten uitbreiden met nieuwe aanplantingen,
3. kwalitatief beheer van houtkanten.

Het bestaat uit achttien maatregelen.

1. Kan de minister per maatregel een stand van zaken bezorgen?
  - a) Graag een stand van zaken per vooropgestelde actie.
  - b) Graag een stand van zaken per verwachte output.
2. Op dit moment ontbreekt een objectief meetinstrument om te weten hoeveel houtkanten en heggen er zijn en hoeveel er verdwijnen. Om doelstelling 1 - bestaande houtkanten beschermen - te realiseren, is een monitoring onontbeerlijk. Actie 17 - het in kaart brengen en monitoren van houtkanten - komt daaraan tegemoet. In de timing lees ik een vage omschrijving: "Stapsgewijs en op lange termijn."

Zal er deze legislatuur nog actie ondernomen worden om de bestaande inventarissen bij elkaar te brengen om zo een gebiedsdekkende digitale inventaris te hebben?

3. Er zijn geen kwantitatieve doelstellingen opgenomen in het houtkantenplan. Het Lokaal Energie- en Klimaatplan van minister Somers ambieert de doelstelling om tegen 2030 3300 km extra hagen aan te planten.

Welke doelstelling voor bijkomende kleine landschapselementen stelt de minister voorop?

4. Aan het houtkantenplan was (voorlopig) geen budget gekoppeld.

Kan de minister aangeven wat het gereserveerde budget is in de begroting voor de realisatie van het houtkantenplan? Graag opgesplitst per jaar en per maatregel.

5. Kan de minister aangeven hoeveel voltijdsequivalenten (vte's) bij de Vlaamse overheid beschikbaar gesteld zijn voor de uitvoering van het houtkantenplan? Op welke diensten / departementen zijn zij tewerkgesteld?

**ANTWOORD**

op vraag nr. 862 van 15 juni 2023

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

1. Onderstaande tabel geeft een overzicht van stand van zaken van het Houtkantenplan dat eind vorig jaar werd voorgesteld. De acties worden halfjaarlijks besproken in een stuurgroep.

| <b>Nr.</b> | <b>Actie</b>                                                                                                            | <b>Verwachte output</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>Stand van zaken</b>                                                                                                           |
|------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1          | Het regelgevend kader inzake bescherming van houtkanten, de toepassing en handhaving evalueren en waar nodig bijsturen  | <ul style="list-style-type: none"><li>• Evaluatie regelgevend kader en handhavingsbevoegdheden</li><li>• Voorstel aanpassing regelgeving i.f.v. bescherming KLE's</li></ul>                                                                                                                                                              | Afhankelijk van budget                                                                                                           |
| 2          | Ontwikkelen van een afwegingskader en stimulerend beleid voor vergunningsverlening voor houtkanten door lokale besturen |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Nog niet opgestart                                                                                                               |
| 3          | Onderzoek naar innovatieve handhavingsmethoden                                                                          | <ul style="list-style-type: none"><li>• De opmaak van een Proof of Concept (POC) voor een beperkt gebied Uittesten en uitbreiden op schaalniveau Vlaanderen</li><li>• Rapportering van de potentiële wijzigingen op perceelsniveau</li><li>• Opmaak van een monitoringssysteem om de bestaande basiskaart up-to-date te houden</li></ul> | Verkennde fase                                                                                                                   |
| 4          | Organiseren van een projectoproep naar lokale besturen voor aanplanten                                                  | <ul style="list-style-type: none"><li>• Minstens 12.000 ton extra CO2-opslag</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                   | 23 dossiers ingediend en in behandeling,<br>Definitieve goedkeuring verwacht in de loop van juli 2023<br>Aanplant in najaar 2023 |
| 5          | Beschikbaarheid verhogen van plantsoen 'Plant van Hier'                                                                 | <ul style="list-style-type: none"><li>• Aanbod verhogen bij bestaande aanbieders van 'Plant van Hier'-plantgoed en bijkomende kwekers en verdelers van het 'Plant van Hier'-plantgoed vinden</li><li>• Bereikbaarheid en beoogstbaarheid van het</li></ul>                                                                               | Bijkomende oogstlocaties in samenwerking met INBO                                                                                |

|    |                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                  |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                                                                   | bestaande aanbod optimaliseren <ul style="list-style-type: none"> <li>• Netwerk opzetten van private zaadboomgaarden bij erkende bosboomkwekers van minstens vier belangrijke struiksoorten</li> </ul>                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                  |
| 6  | Structurele werking van het Loket Onderhoud Buitengebied (LOB) uitbouwen                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Structurele financiële ondersteuning voor de werking van de Loketten Onderhoud Buitengebied</li> <li>• De werking van de Loketten Onderhoud Buitengebied wordt uitgebreid in functie van lokale en regionale valorisatie van biomassaresten</li> </ul>                                                                                                        | Huidige situatie in kaart gebracht, mogelijke scenario's worden uitgewerkt                                       |
| 7  | Doelgroepen activeren en ondersteunen bij het landschapsbeheer en -herstel – zie 7a en 7b         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                  |
| 7a | doelgroep landbouwers                                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Overzicht van vraag naar en aanbod van houtkantenbeheer</li> <li>• Opleidingsaanbod voor het gebruik en delen van machinerie</li> <li>• Kader voor het delen van machinerie</li> <li>• Opleidingsaanbod voor ecologisch beheer van houtkanten</li> <li>• Aanbod opgeleide landbouwers, al dan niet in groep, die houtkantenbeheer kunnen uitvoeren</li> </ul> | Actieplan is uitgewerkt                                                                                          |
| 7b | doelgroep particuliere landeigenaars, beheerders van houtkanten en vrijwilligers                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Goed draaiende systemen en organisatie voor inzet van vrijwilligers die beheerwerken in het landschap uitvoeren</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                    | Nog niet opgestart                                                                                               |
| 8  | Lokale en regionale valorisatie van beheerstromen stimuleren bij Vlaamse entiteiten               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Onderzoeksopdracht uitgevoerd en gepubliceerd, wordt meegenomen in werkagenda Bioeconomie (Vlaanderen Ciruclair) |
| 9  | Lokale en regionale samenwerking stimuleren bij landschapsbeheer en valorisatie van beheerstromen |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Nog niet opgestart, afhankelijk van actie 18                                                                     |

|    |                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                  |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 10 | Ontwikkelen van typebestekken voor landschapsbeheer                                                                                   | Typebestekken voor beheer houtkanten en valorisatie van beheerresten                                                                                                                                                                                                                | Verkenkende fase                                                                                                                                                                                                                 |
| 11 | Introduceren van een eenvoudig en gebruiksvriendelijk instrument voor visieontwikkeling en beheerplanning van houtkanten              | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Gebiedsspecifieke landschapsvisies</li> <li>• Beheerplannen voor bestaande houtkanten in heel Vlaanderen</li> <li>• Landschapsontwikkelingsplannen voor nieuwe houtkanten, gebaseerd op de landschapsvisies</li> </ul>                     | Nog niet opgestart, afhankelijk van actie 18                                                                                                                                                                                     |
| 12 | Verdere afstemming en optimalisering van verschillende premiestelsels voor aanleg en beheer van houtkanten                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Voorstellen voor betere afstemming van de premiestelsels in verschillende wet- en regelgevingen</li> </ul>                                                                                                                                 | In voorbereiding                                                                                                                                                                                                                 |
| 13 | Opzetten van een kennisuitwisselings-netwerk over houtkanten                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Een studiedag rond KLE wordt georganiseerd op 13/12/2023                                                                                                                                                                         |
| 14 | Uitbouwen van een digitaal uitwisselingsplatform voor de verzameling en uitwisseling van informatie over houtkanten                   | Informatie en relevante documenten over houtkanten worden verzameld en gecentraliseerd ter beschikking gesteld.                                                                                                                                                                     | Er is een hoofdstuk geschreven op Ecopedia: <a href="https://www.ecopedia.be/pagina/landschapsbeheer">https://www.ecopedia.be/pagina/landschapsbeheer</a> ; Vervolg: bepalen van lacunes in de pagina en aanvullen waar mogelijk |
| 15 | Uitwerken van een kader voor meervoudige waardering van houtkanten en ontwikkelen van indicatoren voor duurzaam beheer van houtkanten | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Factsheet rond meervoudige waarden van houtkanten</li> <li>• Discussienota met aanbevelingen om een waardenkader te integreren in het beleid</li> <li>• Indicatoren voor monitoring en beheer (onder voorbehoud)</li> </ul>                | Opstellen van een meervoudig waardenkader voor houtkanten werd opgenomen in een onderzoeksopdracht.                                                                                                                              |
| 16 | Opzetten van een communicatiecampagne rond houtkanten naar het brede publiek en toekomstige eigenaars                                 | Persberichten, nieuwsbrieven, webinars, infomomenten...                                                                                                                                                                                                                             | Persbericht resultaten oproep houtkanten, nieuwsbrief VLM najaar 2023, website: ontdek jouw regionale landschappen                                                                                                               |
| 17 | Het in kaart brengen en monitoren van houtkanten                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Haalbaarheidsstudie m.b.t. plan van aanpak verzamelen bestaande datasets tot uniforme aanpak</li> <li>• Informatiemodel houtkanten (bij uitbreiding KLE's) waarbij rekening werd gehouden met de diverse informatiebehoeften en</li> </ul> | In voorbereiding                                                                                                                                                                                                                 |

|    |                                                  |                                                                          |                                                               |
|----|--------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
|    |                                                  | bestaande basisregistraties<br>• Dataset KLE's Vlaanderen                |                                                               |
| 18 | Aanstellen van regionale houtkantencoördinatoren | Uitgewerkt takenpakket en financiering regionale houtkantencoördinatoren | Nog niet gestart, afhankelijk van de beschikbaarheid middelen |

2. De voorziene startdatum voor deze actie is 2024, onder voorbehoud van de beschikbaarheid van de nodige financiering.
3. Enkel aan actie 4 zijn kwantitatieve doelstellingen verbonden, met name de realisatie van 100 km extra houtkanten. Ook de andere acties zullen een positieve impact hebben op het behoud en de aanplant van houtkanten, maar hier werden geen kwantitatieve doelstellingen aan gekoppeld.
4. Momenteel zijn enkel budgetten voorzien voor actie 4 en 5, respectievelijk 'het organiseren van een projectoproep naar lokale besturen voor aanplanten' en 'het verhogen van de beschikbaarheid van plantsoen 'Plant van Hier'.

Voor de organisatie van de projectoproep (actie 4) bedraagt het totaal subsidiebedrag 1,26 miljoen euro; hiervan wordt 900.000 euro gefinancierd door het Vlaams Klimaatfonds. Het resterende bedrag wordt gefinancierd door de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) via de dotatie voor plattelandsbeleid.

5. De uitvoering van de verschillende acties in het houtkantenplan valt binnen de reguliere taken van de entiteiten. Er is geen specifieke personeelscapaciteit vrijgesteld voor de uitvoering van het Houtkantenplan. Enkel voor de coördinatie is bij VLM 0,5 VTE ter beschikking gesteld.